

लहना

व्यवसायिक पत्रकारिता, थौया आवश्यकता

LAHANA WEEKLY

वा:पौ

सा:गु भिंगु मरिचरिया निति
लुमंका दिसँ ।

लक्ष्मण रामाल 'चिलिंमि'
प्रोप्राइटर
लाखा छँ
LAKHA CHHEN

सोह्रखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ८३६०७५८

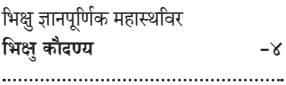
थुकि दुने

कृतज्ञम्ह श्रेय्य भिक्षु ज्ञानपूर्णिक
प्रा. सुवर्ण शाक्य - २

ज्ञान जा:गु ज्ञानपूर्णिक युगया अन्त
राजेन मानन्धर - ३

भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थावर
भिक्षु कौदण्य - ४

श्रेय्याद बुद्ध शासनया छा:थां भिक्षु
ज्ञानपूर्णिक महास्थावरिया लुमन्ति
डा. त्रिल मानन्धर "सद्धम्म कौविद" - ५

ज्ञानपूर्णिकयात आधुनिक पुस्तां म्हासीकेमा:
सुनील महर्जन - ६

पहिचानया आन्दोलन हाकनं न्हयाइगु कोणसभानिसें संविधानया सफू च्याकेगु तकंया ज्याइव: सार्वजनिक

लहना संवाददाता

निरन्तर रूपं पहिचानया स: थव्यु
का वयाच्चंगु पहिचानय् आधारीत संघीय
गठवन्धनं आन्दोलनया घोषणा यागु दु ।

कोरोना भाइरस महामारी याना: स्वला
न्त्य: स्थगन जगु आन्दोलनया ज्याभव:यात
निरन्तरता बीत धासैं गठवन्धनय् आवद्ध
थी थी जनजाति पार्टीतयगु गुंगू घटकतयसं
आन्दोलनया थीथी ज्याइव: घोषणा या:गु
ख: । येँय् छगू पत्रकार सम्मेलन यासैं
गठवन्धनं नेपा:या म्हासिका जुयाच्चंपीं
आदिवासी जनजातिया पहिचान न्हंकेत
राज्यं जानाच्चंगु धासैं सकसिगु पहिचान
स्थापित यायगु कथं आन्दोलन यानावनेगु
धा:गु ख: ।

विशेषयाना देशय् विद्यमान भ्रष्टाचार,
महंगी, स्वनिग:या सांस्कृतिक सम्पदा ध्वस्त
यायगु ज्या लिसैं फास्ट ट्रायाक दयकेगु
नामय् ख्वनाया स्थानीय मूलवासीतयगु
जग्गा अधिग्रहण लिसैंया विषयसं विरोध
या:गु ख: ।

गठवन्धनं घोषणा या:गु ज्याइव:
कथं श्रावण महिनाय् कोणसभा व थी थी
लागाय् विरोध सभा लिसैं प्रचारात्माक
ज्याइव:त याइगु जगु दु । थव कथं श्रावण
१० गते कैलालीया धनगढी, १७ गते बाँकेया
कोहलपुरय्, २४ गते नवलपरासी, ३१ गते

जमिसं पहिचानया पक्षय्
निरन्तर स: थव्युका
वयाच्चनागु दु । आ: थव
पहिचानया आन्दोलन भन
सशक्त ढङ्ग न्ह्या:वनी ।

-डा. विजयप्रकास सैजु
नाय:, नेपा: राष्ट्रिय पार्टी

रौतहतय् विरोध ज्याइव: यायत्यंगु दु । व
हे कथं श्रावण २४ गते नेपाल सरकारयात
ज्ञापन पौ ल:ल्हाय्गु, श्रावण २५ गते थी थी
सत्ता पक्ष व प्रतिपक्ष लगायतया पार्टीतय्
स्मरणपत्र ल:ल्हाय्गु ज्याइव: संघीय
गठवन्धनं दयकूगु दु । लिसैं थीथी कुतनीतिक
निकायया पदाधिकारीतय् नापलाना:
आन्दोलन यायमा:गुया उदेश्यया खँय् प्रष्ट
यायगु ज्याइव: नं दु ।

आन्दोलनया थप ज्याइव: कथं भदौ
२ गते मानव अधिकार अले नागरिक
न्त्यलुवातलिसे येँय् गोलमेच सम्मेलन
याइगु जगु दसा भदौ ७ गते टिकापुर थरुहट
विद्रोहया स्मरणय् राजधानी केन्द्रित विशाल
विरोधया ज्याभव: क्व:ज्यगु दु ।

त्यं ७ पेजय्

ख्वनामितयगु मागय्
सांसद शाक्यया
ऐक्यवद्धता

बागमती प्रदेशया सांसद् राजेश
शाक्यं ख्वनामितसैं थ:गु बुँइ वा
पीदयमा:गु धयादीगु दु ।

सांसद शाक्यं ख्वनामितसैं थ:गु
बुँइ वा पिना: छुं नं गलत मया:गु
बिचा: तयादिसैं थ:गु बुँइ वा प्युपिं
बुँज्यामितयत् प्रहरीं या:गु दमन
गलत जगु धयादिल । कृषिप्रधान
देसय् किसानयात वा पीगु ज्याय्
पंग: थनेमज्यगु खँय् शाक्यं ब:
बियादिल । राज्यं ख्वनाया खुदोलं
फाष्ट ट्रायक दयकेमा:गु ख:सा जग्गा
प्राप्ति ऐनकथं प्रक्रिया पूर्वका: जक
न्ह्या: वनेमा:गु शाक्यं धयादिल ।
'जग्गा प्राप्ति ऐनकथं ख्वनाया बुँ
थुवा:तयत् पायुछिकथं मुआब्जा
बिया: उमित सन्तुष्ट यायमाल,
अले जक अन सरकारया अधिकार
जुइ ।' शाक्यं धयादिल, 'जग्गा प्राप्ति
हे मया:से उकथं बुँज्या याकेमबीगु
पायुछि मजू ।'

त्यं ७ पेजय्

सार्वजनिक जग्गा संरक्षणया नितिं महानगरं पार्क दयकीगु

येँ महानगरपालिकां सार्वजनिक जग्गा
संरक्षण यायगु नितिं पार्कया योजना न्ह्य:ने
ह:गु दु ।

येँ महानगरपालिकां महानगर दुने थीथी
थासय् अतिक्रमण यानात:गु सार्वजनिक
जग्गाया पहिचान यासैं उकिया संरक्षण याना:
खुल्ला क्षेत्र विकास यायगु व हरियाली प्रबर्द्धन
यायगु प्रमुख प्राथमिकताय् तया न्ह्य:ने
वनेत्यंगु ख: ।

येँ महानगरपालिकाया प्रमुख बिद्यासुन्दर
शाक्यं अतिक्रमित सार्वजनिक जग्गा संरक्षण

यासैं खुल्ला क्षेत्रकथं विकास यायगु तातुनां
थुगु आर्थिक वर्षया बजेटय् पार्क दयकेगु,
हरियाली प्रबर्द्धनयात प्राथमिकताय् तया:गु
जानकारी बियादिल ।

आर्थिक वर्ष २०७७/०७८या बजेटय् येँ
महानगरपालिकां थ:गु नगर दुने सार्वजनिक
जग्गाया संरक्षण याना: खुल्ला क्षेत्रकथं
विकास यायत् २०गु लाखनिसैं ६गु कोतितक
स्वीगु स्वयां अप्व: पार्क निर्माणया योजना
न्ह्य:ने हयागु नं प्रमुख शाक्यं धयादिल ।

त्यं ७ पेजय्

NOVEL CORONA VIRUS (nCOV)
सार्वजनिकताका लागि जनचेतनामुलक संदेश

नोबेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू			नोबेल कोरोना भाइरसबाट कब्डी लाग्नु र बचावका उपायहरू		
कब्डी रिक्त हातमा हात धुने	खास प्रयासका आवश्यकता नभएता	रुघा र खोकी	निश्चित समय सफु सुत्तौं काउनु	सबैका र सबैमा सकल सुरक्षित	सबैमा सकल सुरक्षित
कब्डी रिक्त हातमा हात धुने	खास प्रयासका आवश्यकता नभएता	रुघा र खोकी	सबैमा सकल सुरक्षित	सबैमा सकल सुरक्षित	सबैमा सकल सुरक्षित

कोभिड-१९बाट प्रभावित भएसकत अन्तर्गत लक्षणहरूमा दुई हप्ताभित्रै सुरु भएकाले, उच्च उमरका, प्राणि/उच्चो बुढोका,
उपचारनभएका, अन्तर्गतिक उपचारका सारक लक्षण लक्षणको उपचारका संरक्षणका उपायहरू गर्नु ।

कीर्तिपुर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, देवढोका काठमाडौं

सम्पादकीय

कोरोना संक्रमितपिन्त याइगु
व्यवहारय् ह्युपाः ह्युमाल

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९)या प्रकोप हलिन्यक न्यनावनाच्वंगु अवस्थाय् नेपालय् नं थुकिया प्रकोप खनेदया वयाच्वंगु दु। वंगु चैत्र ११गते लकडाउन शुरु याःगु इलय् छम्ह निम्ह मनुतय्के कोरोना भाइरसया संक्रमण व नं पिने देसं वःपिं नेपाःमितय्के जक खनेदुगु खः। सरकारं लकडाउन छ्वासुका यंकाच्वंगु इलय् नेपाःया फुक्क जिल्ला प्रभावित जुयाच्वंगु दुसा विशेष यानाः नेपाःया तराई लागा व सुदूर पश्चिम लागाय् थुकिया प्रकोप अप्वया वनाच्वंगु खः। तर थौकन्हय्या अवस्था स्वयंगु खःसा नेपाःया राजधानी यैलिसं स्वनिगः कोरोनाया इपिसेन्टरकथं विकास जुजु वनाच्वंगु खःला धइगु आभास बियाच्वंगु दु।

स्वनिगःया आपालं थासय् कोरोनाया संक्रमित लुयावयाच्वंगु दुसा मनुतय्गु चहलपहल धाःसा म्हो जुइफयाच्वंगु मनु। विशेष यानाः कोरोना संक्रमण जुइगुपाखें बचय् जुइगु नितिं नालेमाःगु सामाजिकलिसं भौतिक दुरी कायम यायगु खँय् तकं खास हे च्युताः तयाच्वंगु खनेमदु। थजाःगु अवस्थाय् कोरोनाया संक्रमण न्यनावनीगु अस्वभाविक मखु।

कोरोना रोकथामया नितिं स्वनिगलय् थीथी अस्पतालय् आइसोलेसन दयकाः वासः यायगु ज्या जुयाच्वंगु दुसा संक्रमित जूपिन्त क्वारेन्टाइनय् तयाः संक्रमण न्यनावनेगुपाखें पनेगु ज्या नं जुयाच्वंगु दु। स्वयबलय् थ्व तसकं बांलाःगु खँ जूसा नं क्वारेन्टाइनय् संक्रमिततय् तयाच्वंगु व्यवहारयात कयाः तसकं आलोचना जुयाच्वंगु दु। विशेष यानाः कोरोना संक्रमितपिनिगु नितिं विशेष अस्पताल धकाः दय्कूगु बलम्बुइ च्वंगु सशस्त्र प्रहरीया अस्पतालय् तकं ल्वगितय् नकेगु नसालिसं उमित यानाच्वंगु व्यवहार पिहां वय्वं धात्ये कोरोना संक्रमितपिन्सं गुकथंया मानसिक समस्या फय्मालाच्वंगु दु। अले अजाःगु थासय् संक्रमित मच्वसे छाय् बिस्सुवनाच्वंगु दु धइगु स्पष्ट क्यनाच्वंगु दु।

छखे, कोरोना छ्मू फ्लू खः, तर मेमेगु स्वयां कडा जगु व ज्यानतकं काइगु जगुलिं आपालं खँय् बिचाः यायमाःगु खः। विशेष यानाः रोग प्रतिरोधात्मक क्षमता बल्लाकेमाःगु जगुलिं पोषण तत्व दुगु नसाज्वलं नयमाःगु, छ्वाउँपाखें बचय् जुइमाःगु, क्वाःलः अथे हे क्वाःक्वाःगु सुप त्वनेमाःगु खँय् बः बीमाःगु, मानसिकरुपं बल्लाकेमाःगु धयाच्वंगु अवस्थाय् सर्वसाधारण मनुतसें जक मखु, स्वयम् क्वारेन्टाइनय् हेरविचार याइपिन्सं हे क्वह्यंगु व्यवहार याइगु हुनिं कोरोना संक्रमित जूपिनिगु मानसिक व शारीरिक अवस्था गथे जुइ धइगु स्पष्ट क्यनाच्वंगु दु। कोरोना नेपालय् दुहांवय्धुकाः आपालं मनुत क्वारेन्टाइनं बिस्सुं वनेगु जक मखु, संक्रमितपिन्सं आत्महत्या यायगु घटना अप्वया वनाच्वंगुलिं गनं मनुतसें याइगु व्यवहार नं उलि हे जिम्मा मखुला ? अफ् क्वारेन्टाइनय् च्वपिन्त पोषण दुगु खाना नकेमाःथाय् प्वाः जाय्क हे नय्मखंगु खँ नकतिनि हे जक खरिपाटीइ च्वंगु क्वारेन्टाइनया संक्रमितपिनिगु धापू पिहां वय्वं धात्ये सत्यतथ्य छु जुयाच्वंगु दु धइगु स्पष्ट क्यनाच्वंगु दु। मेगु कोरोनापाखें संक्रमित जुल धाःसा वयात अछुटथें व्यवहार याइगु व मनुत सिना हे वनी धइथें ताय्काः उकथंया व्यवहार यानाच्वंगु दु। धात्ये ला संक्रमण न्यनावनेगुयात म्हो यायगु नितिं संक्रमितपिन्त भीसं अले सरकारं याइगु व्यवहार नं उलि हे भूमिका म्हिताच्वंगु दु। उमित घृणा यायगु स्वयां नं उर्पिं सहजकथं छँय् जुइमाः वा क्वारेन्टाइनय् जुइमाः सहजकथं जीवनयापन यानाः आत्मबल बल्लाकेगु ज्या जूसा निश्चित रुपं कोरोनायात पराजित याय्फइ। वइगु दिनस स्वनिगः इपिसेन्टर जुइफइगु खँयात ध्यानय् तयाः भीसं अले सरकारं नं आः हे सचेतनायात नालाः क्वात्तुक पलाः न्ह्याकेफत धाःसा कोरोना याकनं हे पराजित जुइगु खँय् शंका मनु।

त्वमिपिन्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ। छिक्रिपिंसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्वना। पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्वना।

लहना वाःपौ

भोछें, यें

lahana.news@gmail.com

कृतज्ञरुह श्रद्धेय भिक्षु ज्ञानपूर्णिक

थ्व न्ह्यथनेबहःजू कि नेपाःया राजधानीथें जाःगु थासय् जनसंख्याया ल्याखं अप्वः दुगु कृषक परिवारपिन्सं उम्ह तथागत बुद्धयात थः नालाः श्रद्धा तयाः प्रत्यक्षकथं थः कायमस्तयत् बुद्धशासनय् लःल्हानाः बुद्ध विहारतकं स्वनाः गांगायात तकं बुद्धमय यानाब्युगु धाधां लसता प्वांकाबिज्याइ।

प्रा. सुवर्ण शाक्य

हिरालाल शाक्य नाम्हे पाल्पाय् जन्म जूम्हे छम्ह कूलपुत्र थौंया ज्ञानपूर्णिक महास्थविर खः। वसपोल नकतिनि छुंदिं न्ह्यः वि.सं. २०७७ साल असार १९ गते, शुक्रवाः

किपा ग्वाहालि : रमेश शाक्य

थुगु लोकय् देहावसान जुयाबिज्याःगु खः। क्षेत्रीय वंश शाक्यकुलय् जन्म जुयाः बुद्धत्व प्राप्त यानाबिज्याःम्ह सर्वार्थसिद्ध गौतम बुद्ध क्षेत्रीय चूडाकर्म व्रतबन्ध याइगु संस्कारयात हिलाः छ्यनय् आडासा मतय्कथंया जनजीवन बुद्धवंशी गृहस्थ परम्पराय् च्वनेगु यानाः ११दँ दुम्ह हिरालालयात थःम्ह मां चन्द्रमाया शाक्यं श्रमणजीवनय् तय्यु यानाः श्रद्धेय भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरयात लःल्हाना ब्युगु जुल।

श्रद्धेय भिक्षु बुद्धघोष नेपाःया बज्राचार्य कुलय् जन्म जुयाः बज्राचार्य संस्कारयात त्वःताः भिक्षु जीवनय् दुहाँ बिज्याःम्ह खः। नेपालय् शाक्य, बज्राचार्य धाल कि स्वतः हे बुद्धानुयायी बौद्ध खः। बुद्धानुयायी जुइगु हे नानाप्रकारया दः, देवी, ईश्वर धयातःपिनिगु विधि विधानय् मवसे बुद्धया शिक्षा उपदेश कःघानाः शील आचरणय् च्वनाः पारिवारिक, सामाजिक जीवन हनेगु खः। बुद्धया शिक्षाय् च्वपिन्सं बुद्धयात गुरु हनाः, बुद्धशिक्षायात धर्म नालाः, धर्म संरक्षण याइपिं आचरणशील भिक्षुपिन्त संघकथं त्रिशरणया पूजाविधि संस्कारय् च्वनाः लोक कल्याणकारी शान्तिमार्ग लिनाः जीवन हनीगु खः।

बुद्धघोष भन्ते नं नेपालय् परम्परानिसं तथागत बुद्धयात गुरु धकाः धयावःसां नं थःपिनिगु पूजाकुथिइ आगमय् तकं बुद्धया प्रतिमा छ्मू हे खनेमदुगु व बुसानिसं सीबलय् तकया घर गृहस्थया संस्कार विधि व्यवहारय् जुइगु पूजा, पाठ व साँस्कृतिक विधिइ तकं पञ्चशीलया व्यवहार जगु मखनाः प्रत्यक्षकथं बुद्ध गुरुया शिक्षा ग्रहण यानाः जीवन हनेथाय्

दीक्षित जूवनागु खँ धयाबिज्याइ। नेपाःया शाक्यपिं नं थःपिनि पूखां महामानव बुद्धया उपदेशकथंया ज्याखँ फुक्कं ल्वःमकाः पूजाआजाया पुरोहितपिनिगु ल्युल्यु वनाः गृहस्थ जीवन हनावःपिं जुल।

अजाःम्ह बुद्धया शिक्षाय् हार्दिकतां जाःम्ह श्रद्धेय बुद्धघोषया छत्रछाँय् च्वनाः १६दँया उमेर थंवल्य बुद्धधर्मया उच्चशिक्षा व व्यवहारय् लगय् जुयाः थःगु जीवनया उन्मुक्तिया गति काकां ८१दँया ताहाः जीवनय् वसपोल ज्ञानपूर्णिक भन्तेया प्रतिभापूर्ण प्रगतिपथ लोकय् न्ह्यथनेबहःकथं जुयावन। सुना नं म्हसीका बियाच्वनेम्वाय्क खनेदय्क बौद्धजगतय् जक मखु, धार्मिक जगतय् हे स्वयम् परिचित जुयाबिज्यात। निर्वाणया

आचरण बौद्ध जुइगुली ध्यान तय्याः, तय्के फय्माः धकाः न्वखंक धयाबिज्यासें नेपालभूमिइ जन्म जुयाः नेपाःया गौरव थक्याब्युम्ह लोकगुरु विश्वबन्ध महामानव सर्वार्थसिद्ध बुद्धयात ल्युने लाकाः बौद्ध जुयाच्वपिं नेपाःया बौद्धतय्यु खँय् नुगलय् स्याकाः वसपोलया थःम्ह गुरु बुद्धघोष कनाथकूगु खँ वसपोल ज्ञानपूर्णिक भन्ते नं वसपोलनाय ४६दँतक सम्पर्कय् च्वनावयाम्हे जितः कनाबिज्याःगु कर्तव्यबोधया खँय् कृतज्ञ जुयाः वसपोलप्रति श्रद्धाञ्जली देखाय्च्वना। वसपोल ज्ञानपूर्णिक भन्तेया विदेसय् नाँदीपं पूज्यपादीपं तःम्ह गुरुपिं दयाः नं नेपाःया थःम्ह गुरु न्याम्हम्ह संघनायक बुद्धघोष महास्थविरप्रति सदां नतमस्तक

सुना नं म्हसीका बियाच्वनेम्वाय्क खनेदय्क बौद्धजगतय् जक मखु, धार्मिक जगतय् हे स्वयम् परिचित जुयाबिज्यात। निर्वाणया लपुइ थ्यंकेत माःगु पाठयज्वलंया बुद्धशिक्षाया क्रियाकलाप व आचरणय् चुर्लुम्म दुबय् जुयाबिज्यात।

लँपुइ थ्यंकेत माःगु पाठयज्वलंया बुद्धशिक्षाया क्रियाकलाप व आचरणय् चुर्लुम्म दुबय् जुयाबिज्यात। ध्यानभावनाय् पोख्त जुयाः ध्यानगुरुतक जुयाः स्वदेसय् जक मखु, विदेसय् तकं प्रशिद्ध जुयाबिज्यात। थःम्ह स्यूगु चाःगु खँ जनसमुदायस पिज्वय्काः लोकोपकार व लोकोद्धार जुइगु धर्मया लँपु क्यनेथें यानाः अनेकौं पुस्तक ग्रन्थत पिथनाबिज्यात। धर्मावासकथं धर्मदेशना प्रस्फुटित यायगुली स्थायीत्व बीगु तातुनाः भिखाचाकथंया छँ स्वनेगुनिसं कुतः गाकाः विश्वय्नादक विश्वशान्ति विहार न्ह्यच्याका थकल। विहार धकाः नं चौतर्फी दृष्टिकोण विहारया अंग पूर्वकथं शिक्षा दीक्षा व भिक्षु संघया पूर्णता बीकथंया शील विनयया आचरणया नमूनास्थलया रुप बियाथकल।

धार्मिक क्षेत्रय् जनजातिमात्रं बुद्धशिक्षा ध्वाथुइकेगु नितिं थःथःगु मातृभाषाय् बः बीमाःगु खँय् बः बियाः वसपोलं थःगु प्रत्येक धर्मदेशनाय् न्यायगु यानाबिज्याइ। धर्मजागरणया नातां नागरिक चेतना थकाय् गुली कुलेगु वसपोलया देशनाया मूल सारकथं नं जुयावन। नेपाःया इतिहासं शाक्य भिक्षु जुयावीपं शाक्यपिन्त नामं जक बौद्ध मज्जेसे

जुयाच्वनाबिज्याःगु गुरुप्रतिता कृतज्ञता खँ जितः गबलें ल्वःममनीकथं जगु दु।

थःगु देसयाम्हे हे कूलपुत्रं प्रतिपादन याःगु धर्मनेपाःया मौलिक धर्म धाय्बलय् अत्युक्ति जुइमखु। शान्ति, अहिंसाया नामं विश्वय्क श्रद्धेय अनुकरणीय जुयाबिज्याःम्ह शाक्यसिंह बुद्धयात थःगु देसय् हे न्ह्यःनें न्ह्यःनें व दंनें दंनेंजक नां कयाः व्यवहारय् ल्युने लाकावनाच्वंगु खँ स्वदेसी मित्रबन्धुपिनिपाखें वाःचाय्कूपिं ध्वदुइ थाकूगु खँयात कयाः वसपोल ज्ञानपूर्णिक भन्ते नं नुगलय् स्याकाबिज्याइ। जीवनया उत्तरार्द्धय् वयाः वसपोलं छता खँय् लसता प्वांका बिज्याःगु दु। थ्व न्ह्यथनेबहःजू कि नेपाःया राजधानीथें जाःगु थासय् जनसंख्याया ल्याखं अप्वः दुगु कृषक परिवारपिन्सं उम्ह तथागत बुद्धयात थः नालाः श्रद्धा तयाः प्रत्यक्षकथं थः कायमस्तयत् बुद्धशासनय् लःल्हानाः बुद्ध विहारतकं स्वनाः गांगायात तकं बुद्धमय यानाब्युगु धाधां लसता प्वांकाबिज्याइ। थजाःगु खँ नेपालभाषाख्यलय् छ्मू विशेषता ज्वनाः पिदनाच्वंगु 'लहना' वाःपौपाखें न्ह्यथने दयाः मनुम्ह वसपोलयात लुमंकाः जिं थः सन्तोष जुइखंगु दु।

ज्ञानं जाःगु ज्ञानपूर्णिक युगया अन्त

वसपोलं थःगु जीवकाःछि लुम्बिनी विकास कोष, अखिल नेपाल भिक्षु महासंघ, विश्वशान्ति विहार, अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र, युवक बौद्ध मण्डल नेपाल, बौद्ध महिला संघ नेपाल, अभिधम्म अध्ययन समाज, नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षा, बुद्धिष्ट कम्प्युनिकेशन सेन्टर आदि संस्थायात दुजः वा सल्लाहकार व नेतृत्वया योगदान यानाबिज्यात । २०१४ नोभेम्बरय् लुम्बिनीइ जूगु अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलन वसपोलया हे निर्देशनय् जूगु खः ।

राजेन मानन्धर

भगवान बुद्ध बिबाबिज्याःगु शिक्षा न्याक्व दुयंका ब्वंसां वसपोलया दकलय् आधारभूत शिक्षा धङ्गु त्रिलक्षण हे जुइ । उकिया न्हापांगु नियम धङ्गु हे अनित्य । थ्व भी सकस्यां स्यासां थुलि खँ मनय् तय् दकलय् थाकु । न्हयगु दशक तक बुद्धधर्मलिसे सतिका च्वनाः थुकिया अध्ययनं थःत भूचायुकाः अले नेपाःया समाजयात थुकिया मूति ब्युव्युं थःत हे तंकाबिज्याःह न्हयम्हम्ह संघनायक भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर आः भी दथुइ सशरिर मदय्थुंकाः थ्व हे बुद्धशिक्षायात न्हापांगु थनेहय् माःगु अवस्था वःगु दु ।

नेवाः सभ्यता स्वनिगलं पिने न्यानवंगु छगु सुन्दर बस्ति पाल्पाया तानसेनय् सूर्यलाल शाक्य र चन्द्रमाया शाक्यया चीधिकःह काय् जुयाः हीरालाल शाक्य जन्म जुयाबिज्यात १ नोभेम्बर १९३९य् । संस्कारया खँ धाय्, अबलय् अन बुद्ध शिक्षा इना बिज्यानाच्वंम्ह भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरं वसपोलया बालप्रतिभा व तीक्ष्ण बुद्धि खनाः हे जुइ, ११दँ दुम्ह मचायात भिक्षु दयकेत धकाः वसपोलया मांभौपाखें तापाक यंकाबिज्यात । अनं १६दँया उमेरय् ला म्यान्मार हे थंकाबिज्यात, बुद्धशिक्षाया महासागरय् हे म्वःलहुइत ।

सन् १९५६ अगष्ट १५य् म्यान्मारय् अनया सुप्रसिद्ध अगमहापण्डित विज्जालंकार सयादो भदन्त ऊ. भिक्षु विशुद्धाभिवंश महास्थविरपाखें जमबुदीप च्याउँछाउँ गभाय्य् श्रामणेर दीक्षा कयाः वसपोल श्रामणेर ज्ञानपूर्णिक जुयाबिज्यात, २०दँ दुबलय् १२ अप्रिल १९५९ कुन्हु अभिधज महारट्ठगुरु अगमहापण्डित मस्करियड् सयादो ऊ. सुरियाभिवंश महास्थविरया उपाध्यायत्वय् महाखण्डसीमा गभाय्य् उपसम्पदा कयाः भिक्षु जुयाबिज्यात । अननिसें यांगूनया महाखन्ध सीमा उपोसथागारय् वसपोलं थःगु प्रारम्भिक भिक्षुकथं बौद्ध शिक्षाया अध्ययन र ध्यानाभ्यास यायां थःगु जीवनयात अर्थपूर्ण व नेपालय् बुद्धशिक्षाया न्हगु युग हय्त तयार यानाच्वनाबिज्यात ।

वसपोलया अथक अध्ययन वा

लगनशिलतां सन् १९६३य् शासनधज धम्माचरियया उपाधि कयाबिज्यात । हाकनं सन् १९६४निसें १९६६तक म्यान्मारया बुद्ध शासन काउन्सिलय् च्वनाः पालि बर्मिज विश्व शब्दकोशया सम्पादनय् तक ल्हाः तयाबिज्यात । छम्ह नेपाःमिया नितिं थ्व तसकं गौरवया ज्या खः ।

सन् १९६६य् वसपोल भारत बिज्यानाः अनया वाराणसेय संस्कृत विश्वविद्यालय संस्कृतया डिप्लोमा नं कयाबिज्यात ।

वसपोल थःगु मांभाय् नेपालभाषाया छम्ह विज्ञ ला खहे खत, उकियालिसें खस नेपाली, हिन्दी, अंग्रेजी, पालि, संस्कृत जक मखु बर्मीभासय् तक पारंगत खः धङ्गु वसपोलया च्वसां थीथी भासं पिदंगु सफुतिं क्यं । थ्व हे थीथी भासाय् दुगु विज्ञतां हे वसपोलयात बुद्धधर्मयात थीथी देसय् न्यकेत योगदान बीत ग्वाहालि जुल । वसपोलपाखें ६०गु स्वयाः यक्व सफूत लेखन, अनुवाद वा सम्पादन जुयाच्वंगु दु । थुकी मध्ये नं वसपोलं नेपालं दुःख कष्ट नयाः म्यान्मार थ्यंके बुद्धधर्म अध्ययन याःबिज्याःह धम्मावती गुरुमाया जीवनीइ आधारित बर्मी च्वमि खँ थ्वया उपन्यासयात नेपालभाषां अनुवाद यानाः उम्ह विदुषी गुरुमाया जीवनयात नेपाःमिपिनिगु न्हयःने तयाबिज्यात । उगु “यःह म्हाय्य” नांगु उपन्यासया नितिं वसपोलयात श्रेष्ठ सिरपाः लःल्हाःगु खँ नं थन न्हयथनेबहःजू ।

सन् १९६७पाखेनिसें वसपोल निरन्तर हे धयाथें नेपालय् च्वनाः थनया बौद्ध समाजयात धार्थेगु बुद्धया शिक्षा गजाःगु खः धकाः थुइकेत थःत पानाबिज्यात । थ्व हे दथुइ वसपोलं सन् १९७७य् स्नातकतकया अध्ययन नं पूर्वका बिज्यात । नेपालय् थीथी विहारय् वसपोल च्वनाबिज्याःसां दकलय् यक्व पट्को यलया मणिमण्डप महाविहार, थेच्यया वेलुवनाराम विहार व लिपतय् यँया न्हू बानेश्वरय् विश्व शान्ति विहारय् वसपोलया ल्यं दूगु जीवन ब्यतित जुल । उकी मध्ये वसपोल वेलुवनाराम विहार व विश्व शान्ति विहारया संस्थापक नं खः । नेवाः जक मखु, गैर नेवाःतय्त नं थेरवादय् हय्गु, प्रबजित याय्गु अले गैर नेवाः समाजय् नं बुद्धधर्मया प्रचारप्रसारय् धर्मदूत दय्काः थीथी जिल्लाय् वनेत प्रेरित याय्गु ज्याय् वसपोल ताःलाना बिज्याःगु दु ।

मेगु स्वयाः नं वसपोल भन्तेयात थाकूगु स्वयाः नं थाकूगु अभिधर्मयात सकसिनं थुइगु भासं व्याख्या यानाबिज्याइम्ह धकाः यक्वसिनं म्हस्यु । छःनें छःनें जक कनाः उपासक उपासिकापिनिगु मन जक भुलय् याय्गु स्वयां नं बुद्ध धर्म र दर्शनया दुनेदुने दुहाँ वनाः थुइकां

किपा ग्वाहालि : रमेश शाक्य

थुइके थाकूगु अभिधर्मया ज्ञानयात सामान्य गृहस्थीपिन्सं तक थुइक वसपोलं ब्याख्या यानाबिज्याःगु यक्वसिया थौं तक लुमं ।

नेपालय् च्वंतलय् नं वसपोलयात थीथी देसं बुद्धधर्मया प्रचार याय्त, प्रवचन बीत अले थीथी देसया गुरुपिनिगु प्रवचनयात अनुवाद याय्त निमन्त्रणा वयाच्वनी । उकिसं सनं १९८१य् म्यान्मारया अगमहापण्डित विपश्यनाचार्य महाशी सयादो नेपालय् व भारतय् बिज्याःबलय् वसपोलं थासं थासय् प्रवचनयात स्थानीय भासं अनुवाद यानाः दक्वसित ध्यानभावना सय्केत छुंथाय् जः ह्वलेगु थजाःगु ज्या यानाबिज्यात । वसपोल व हे महाशी सयादोया शिष्य नं खः ।

प्रतिभा, लगन व वीर्य दुम्ह वसपोल थःहं बुद्धधर्म अध्ययन याय्गु थःहं सय्कागु मेपिन्त स्येनेगु वा च्वयाः तयाबीगु यायां वसपोलया नां देस विदेशय् न्यानवन । थ्व हे हुनिं वसपोलया स्वापू अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् नं बालानवन । थथे जुजुं श्रीलंका, सिंगापुर, थाइल्याण्ड, इण्डोनेशिया, मलेशिया, जापान यायां बेलायत, फ्रान्स, जर्मनी व संयुक्त राज्य अमेरिकातकं धर्मदूत जुयाः बुद्ध धर्मया विषयस साकच्छा याय्त व प्रवचन बीत बिज्यात । अमेरिकाय् ला वसपोल छगु विहारय् दच्छितक विहार प्रमुख जुयाः हे च्वनाबिज्यात । छम्ह नेपाःया कूलपुत्र थुभनं विश्वन्यंक नेपालय् बूम्ह भगवान बुद्ध धर्म प्रचारय् थःत पानाः दक्वथासं यश कमय् यानाच्वंगु खनाः सुनेपाःमि गौरवान्वित मजुइ ?

थःगु लगनं हे यानाः वसपोलं नेपालं भिक्षुपिं मध्ये न्हापांम्ह शासनधज धम्माचरिय धङ्गु पदक काःह जुयाबिज्यात । अनं लिपा वसपोलयात म्यान्मारया विपश्यना केन्द्रपाखें कर्मस्थानाचार्य उपाधि ब्यूगु जुल

अले उकथं हे अगमहासद्धम्मजोतिकधज व अगमहापण्डितया पदक तक थःगु छ्यनय् फयाकयाबिज्यात । थ्व हे इवलय् वसपोलं थाइल्याण्डया महामुकुट बौद्ध विश्वविद्यालयपाखें व महाचूलालंकर राजविद्यालयपाखें विद्यावारिधी तक कयाबिज्यात ।

वसपोलं थःगु जीवकाःछि लुम्बिनी विकास कोष, अखिल नेपाल भिक्षु महासंघ, विश्वशान्ति विहार, अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्र, युवक बौद्ध मण्डल नेपाल, बौद्ध महिला संघ नेपाल, अभिधम्म अध्ययन समाज, नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षा, बुद्धिष्ट कम्प्युनिकेशन सेन्टर आदि संस्थायात दुजः वा सल्लाहकार व नेतृत्वया योगदान यानाबिज्यात । २०१४ नोभेम्बरय् लुम्बिनीइ जूगु अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलन वसपोलया हे निर्देशनय् जूगु खः । अथे हे नेपाःया छगु जक बौद्ध विश्वविद्यालय लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालयया सभासद् जुइगुलिसें थेरवाद बुद्धिष्ट एकेदमीया संस्थापक प्राचार्यकथं नं वसपोलयात म्हसीके फइ ।

थ्व हे एकेदमीया न्हापांगु पुचःया विद्यार्थीकथं जिं वसपोलयात दुयंका म्हसीके खन, वसपोलयापाखें धर्म व उच्चशिक्षायात कयाः यक्व खँ सय्केखन । गुणं कथं राजनीतिक सत्कार व आर्थिक लाभया लोभ तकय्गु न्येमेवाःह, सरल, सुशील व्यक्तित्वया धनि अले न्ह्याम्हेस्यां मथूगु खँ नं अःपूगु भासं व्यवहारिकताया त्वाथलय् दनाः कनेगु व दक्षता दुम्ह भन्ते धकाः जिं म्हसीके खन ।

अजाःह्वःमदुम्ह भन्तेया शरीर नं थीथी ल्वचं ब्यागलं च्वनेमफु । यक्व न्हयवीनसें मधुमेह ल्वय्या बिरामी धङ्गु न्यानागु, लिपा मेमेगु ल्वचं नं थियाहल । इलय् ब्यलय् देसय् व

विदेशय् हे नं उपचार याकूयाकुं अन्तय् निलातक अस्पतालय् च्वनाः थःगु तेजपूर्ण शरीर नं निर्बल जुइकाः २०२० जुलाई ३ शुक्रवाः (२०७७ असार १९ गते) कुन्हु ८१दँया उमेरय् देहत्याग यानाबिज्यात । स्वन्हुतक वसपोलया शरीरयात विश्वशान्ति विहारय् तयाः आइतवाः गुरुपुन्हि कुन्हु द्वलंङ्गः उपासक उपासिकापिन्त ल्यूल्यु तयाः शंखमूलाया घाटय् यंकल, अन थीथी राजनीतिज्ञतलिसें सरकारी सलामी सहित अन्तिम संस्कार सम्पन्न जुल । छगु ज्ञानं जाःगु ज्ञानपूर्णिक युग सिधल ।

नेपालय् थेरवाद बुद्धधर्मया पुनरुत्थान जूगु सच्छिदं थ्यन । न्हापा बुद्धया शिक्षा धङ्गु थ्व हे जीवनय् हे लानाकाय्फइगु, बुद्धया शिक्षा दक्वसिनं काय् व बीज्युगु अले थौं नं बुद्धया पालय् थजाःगु चीवर फिनाः गृहत्याग यानावःपिं भिक्षुत स्वय्दइ धङ्गु हे मसियाच्वंगु अवस्थाय् उगु पुनरुत्थान कालया छपुचःचा भन्ते गुरुमापिन्सं चान्हं मधासें, थाकु त्यानु मधासे विशेष यानाः नेवाः समाजयात दकलय् न्हापां न्हयलं चाय्केगु ज्या यानाबिज्यात, उकिया नितिं भी न्ह्यावले नतमस्तक जुइ । थ्व हे छपुचःचा मध्ये छम्ह वसपोल ज्ञानपूर्णिक महास्थविर खः । थौया इलय् भीथाय् भन्ते गुरुमापिं सलंसः दय्थुकल, विहार हे नं सच्छिगुलिं मयात, उपासक उपासिकापिं नं अथे हे यक्व दयावयाच्वन । थजाःगु इलय् वसपोल भन्तेया गुण लुमंकाः वसपोलं यानाबिज्याःगुया चर्काछि हे जकसां योगदान दक्व मिलय्चलय् जुयाः, नुगःस्वां ह्वय्काः नेपालय् बुद्धधर्मयात चीरस्थायी याय्त ज्यासना बिलधाःसा वसपोलं पिनाथकूगु पुसाया मू दइ । हाकनं मेपिं सलंसः ज्ञानपूर्णिकापिं भीसें स्वय्दइ ।

स्वस्थ पत्रकारिताको विकास स्वतन्त्र र हक

अधिकारको जगेर्ना, राष्ट्रिय सर्वमान्य प्रचलन र

मान्यतालाई समायोजन गर्दै अगाडि बढ्नु आजको

अपरिहार्य आवश्यकता हो ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग

भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर

वि.सं. २०२६सालय 'पायासि सुत्त' नेपालभाषाय अनूदित सफूकथं पिलूबलय बंमितसें भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया अनुवाद कुशलता नं म्हसीके खन । थव्यां लिपा 'अहिंसा विजय' नांगु देवदत्तया विद्रोही चारित्रिक चित्रण सफू लेखन व सम्पादकीय शैलीं पिदंगु खः । थुकथं भिक्षु ज्ञानपूर्णिकं अनुवाद विधायात बःकासें दिपाः मदयक सफू पिथनाः बौद्ध साहित्य भण्डार (विशेषतः नेपालभाषाय) तःमि यायगु ज्याखंय न्ह्याःगु पलाः अद्यावधि न्ह्याना हे च्वंगु दनि ।

भिक्षु कौटण्य

यथार्थ इतिहास जीवनया छू गु अजाःगु बाखं खः, कहानी खः, गुफिया दुने राष्ट्रिय हीतलिसें धर्म, संस्कृति, दर्शन, जातीयता, समाज, भाषा-साहित्य, राजनीति आदि कथं माः हनाच्वंगु (नालिबेली) आकारप्रकार समाहित जुयाच्वनीगु खःसा थुकिं ईब्यः व थ्वलिसे म्वानाच्वनीगु धाःयात प्रगति व सुधारात्मककथं न्ह्यायत छू संवाहकया रूपय ध्वानाच्वनी, सिचुगु किचः ह्वलाच्वनी । ख्यः न्ह्यागु थजुइमा, उगु ख्यःयात सुं गुम्हीसं संवाहककथं न्ह्याकेत योगदानपूर्ण ज्याखं याइ, समर्पित जुयाः न्ह्यायगु कुतः ब्याकी, उम्हेसित लुमकेगु व स्मरणीय इतिहासकथं कनेगु, च्वयगु ज्या न्ह्याकी उम्हेसिया जीवन इतिहासयात जीवन्ता बी, थ्व स्वभाविक लोकमान्य विधागत च्वज्या खः ।

गबलय प्रजातन्त्रया नितिं राणा सरकारविरुद्ध सः थ्वयाच्वन, जनचेतनाया नितिं राजनीतिक, सामाजिक, धार्मिक, भाषिकरूपं थःथःगु स्व-अस्तित्वलिसें म्हसीका नीस्वने ज्याया नितिं आन्दोलित संघर्षशील पलाः लिसेलिसें बुद्ध-जन्मभूमि नेपालय स्थविरवाद बुद्धधर्म पुनःजागरणकाल न्ह्यानाच्वंगु ई खः, उगु ईया संघर्षपूर्ण तवरं पुनःजागरित पुनःस्थापित जगु थेरवाद बुद्धशासन इतिहासया जंकव च्वाल, चयुं फुइचुंक्ल । संघर्षपूर्ण तवरं पुनःजागरित पुनःस्थापित जगु थेरवाद बुद्धशासनिक इतिहासय धर्मादित्य धर्माचार्य, भिक्षु चन्द्रमणि महास्थविर (बर्मेली, कुशीनगरवासी), न्हापांम्ह प्रव्रजित भिक्षु महाप्रज्ञा (पुनःजागरित ईया न्हापांम्ह, लिपा बौद्ध ऋषि), भिक्षु अमृतानन्द, अनागारिका धर्मचारी आदिया योगदान च्वछायबहःजू । जुद्ध शमशेर महाराज आडम्बर-मत प्रचार याःगु द्वपं ब्यूसें ८म्ह भिक्षु श्रामणेरपित वि.सं. २००१ श्रावण १५ कुन्हु देसं हे पित्युगु खः । वयां ल्यू 'धर्मोदय सभा' जन्म जुलसा थुकिं बुद्धधर्म व नेपालभाषाया ख्यलय आन्दोलित मानसिकतायात कःधानाः संगठित जुजु वनेत माथंवेगु दवु दयकेगु ज्या जुल, अले बहुआयामिक संवाहक म्प्रष्टात पिलु वल । बुद्धधर्मया सवालय धायगु खःसा पाल्पाली आचार्य डा. भिक्षु अमृतानन्दयात राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय रूपं थने हल, सशक्त व प्रभावशाली व्यक्तित्वया हुनि अन्तर्राष्ट्रिय दबावमूलक ज्याखंया इवलय श्रीलंका बौद्ध शुभेच्छुक मण्डल ९-न्ययमधर्षीः फकथल ० दुतिंकाः पद्म शमशेर महाराजपाखे पित्युंभिक्षु-श्रामणेरपित थःगु देसय दुहां वयगु लकस दयकेगु ऐतिहासिक ज्या जुल । भिक्षु अमृतानन्दया व्यक्तित्वं पाल्पाली भिक्षुपिं चुन्द, कुमार काश्यप, विमलानन्दीपिं छिसकथं पिलुवःगु खःसा वहे इवलय छम्ह प्रभावशाली व्यक्तित्वया रूपय भिक्षु ज्ञानपूर्णिक नं पिलु वःगु खः ।

बासःदं स्वयां ताःहाकःगु थःगु जीवन बुद्धशासनिक ख्यलय समर्पित याना बिज्याःम्ह छम्ह थेरवादी भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर स्वयं जीवन्त इतिहासय परिणत जूसें नेपाःया थेरवाद बुद्धशासनिक ख्यलय छम्ह म्वानाच्वंम्ह इतिहासकथं पिलुबिज्याःगु दु । धर्मोदय सभाया फिंछम्हम्ह केन्द्रीय नायः जुयाबिज्याःम्ह, अखिल नेपाल भिक्षु महासंघया विनयसम्माति तवरं २०६८ फागुन २६ नेपाःया संघउपनायक जुया बिज्याःम्ह पूज्यापद महास्थविर भन्ते वर्तमान परिवेशय छम्ह सफल व कुशल धर्मदेशक, सशक्त प्रत्यक्ष धर्मप्रवचनया भायुहिलामि, धर्मब्याख्यानया इवलय प्रभावशाली वक्ता, सफल अनुवादक आदिकथं गुगु प्रभावकारी व्यक्तित्व व प्रेरणादायी म्हसीका दुम्ह वसपोल भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविरया जीवन कहानी भीत निश्चय नं सिचुका बी, प्रभावित याना बी ।

अबु सूर्यलाल शाक्य व मां चन्द्रमाया शाक्यया कूलय वि.सं. १९९६ कार्तिक शुक्ल हरिवोधनी एकादशी कुन्हु

पाल्पा तानसेनय हिरालाल शाक्यया जन्म जुल । मध्यमवर्गीय परिवारय बूम्ह हिरालाल भिक्षु शाक्यानन्द महास्थविरया नेतृत्वय स्थापित शील पाठशालाय प्यंगू तर्गि तक ब्वनेखन । जातीय बौद्ध, विहार विहारय वनेगु चलन, थेरवाद भिक्षुपिं दुतिनाः इलयब्यलय धर्मप्रचार न्ह्यानाच्वंभलय हिरालालया नं म्हासुगु वसः पुनेगु इच्छा ब्वलन । गुच्चा भिन्ते मगाःनिबलय सांसारिक जीवनं मुक्त जुइगु स्वयां पिनेया प्रभाव हिरालालया गुगलय भयब्यूगु म्हासुगु वसः पुनेगु अभिलाषा मामं पूर्वका बिल (मां चन्द्रमाया, गुम्ह लिपा अनागारिका प्रव्रजित जगु खः ।) । वि.सं. २००६पाखे वर्तमान नेपाःया पूज्यापद संघनायक भिक्षु बुद्धघोष महास्थविर पाल्पा तानसेन बिज्याःबलय थ्यमथ्यं ११दं तिनि दुम्ह हिरालालयात बुद्धशासनिक आजु तसें मांम्ह भन्तेया ल्हातय जिम्मेवारीपूर्वक लःल्हात । म्हधिकः बागःचाम्ह, तुइसे, मिखा ततःव, मचानिसें ब्वनेगुली जाःम्ह हिरालालं यलया सुमंगल विहारय गुरु बुद्धघोष भन्ते (दिवंगत न्याम्हम्ह संघनायक) या छत्रछाँयाय बुद्धशिक्षा व पालिभाय सय कल । १६दं ति दुबलय बुद्धघोष भन्ते नं हिरालालयात बर्मा

भिक्षु ज्ञानपूर्णिक नेपाल संवत् १९०८स मूलपालि नापं नेपालभाषाय उभयप्रातमोक्ष नांगु विनय पिटकअन्तर्गत छगू अंश सफू भाय ट्युगु खः । ३२६पौया थ्व अनूदित सफुतिइ राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय ख्यातिप्राप्त भिक्षु अमृतानन्दं ६२पृष्ठया स्यल्लाःगु भूमिका च्वया बिज्यासें थथे धयाबिज्याःगु दु, "वर्तमान इतिहासय थेरवाद बुद्ध-शासन नेपाः गालय दुहां वयाः न्ययदं मदयकाः तिनि बल्लबल्ल भिक्षुपित अथवा बुद्धशासनयात दयकं मगाःगु प्रातिमोक्ष सफू भीगु मांभासय थौं दत ।

ब्वना यंकल । राजधानीस्थित गभाय जम्बुद्विप च्याउंछ्याउं विहारय अग्रमहापण्डित विद्यालंकार भिक्षु विशुद्धाभिवंश महास्थविरया उपाध्यायत्वय श्रामणेर प्रवज्या दीक्षा बिल । हिरालालया मचानिसें गुगलय भयबिज्याच्वंगु प्रव्रजित दीक्षां वि.सं. २०१३ श्रावण शुक्ल नवमि कुन्हु प्राप्त जुल । अले श्रामणेर जाणपूर्णिक वा श्रामणेर ज्ञानपूर्णिक हिरालालया न्ह्युगु नां जुल । पालि भाय व धर्मया अध्ययनय न्ह्यब्वत । शाक्यसिंहय श्रामणेर शिक्षा तर्गि पास जुल । २०१५ साल चैत्र चतुर्थि कुन्हु यांगुनया गभाय महाखण्डसीमाय अभिधज महाराष्ट्रगु अग्रमहापण्डित सुरियाभिवंशया उपाध्यायत्वय श्रामणेर ज्ञानपूर्णिक उपसम्पदा दीक्षा प्राप्त यासें पूर्णरूपं २२७ गू भिक्षुविनयसहित (प्रातिमोक्षशील) उपसम्पन्न भिक्षु जुल ।

अध्ययनय नुगः क्वसाःम्ह भिक्षु ज्ञानपूर्णिक धार्मिक अध्ययनयात क्वातुक न्ह्याकांतु च्वन, बर्माया सरकारी पालि विश्वविद्यालयपाखे ईश्वी सम्बत् १९६३ स 'शासनधज धम्माचारिय' उपाधि परीक्षा उत्तीर्ण जूसें बुद्धशासनया ध्वंय ब्वयकीम्ह गुरु जुइगु हुमां (संकेत) बिसें नांयात ल्वःकथं ज्ञानपूर्णिक धाय हे जांजाः जुइगु लुँपुइ न्ह्यात, थुकथं नेपाःया न्हापांम्ह शासनध्वज धर्माचार्य भिक्षु जुइगु त्वःताः चूलात । धर्मया उच्च अध्ययन लिपा ईश्वी संवत् १९६४-१९६६तक पालि बर्मेली शब्दकोष निर्माण ज्याय ल्हाःन्ह्याकल । ईश्वी संवत् १९६७स वाराणसेय संस्कृत विश्वविद्यालय संस्कृत विषयस डिप्लोमा ब्वन । थुकथं थ्यमथ्यं १२दंया धर्माध्ययन लिपा वि.सं. २०२४पाखे नेपाः लिथ्यन । उबलय नेपालभाषा व साहित्यलिसें धर्मया ख्यलय च्वमि व वक्ताकथं थःगु म्हसीका स्थापित श्रामणेर सुदर्शन (दि. भिक्षु सुदर्शन महास्थविर) लिसेया स्वापू क्वातुया वन । अथे ला छम्ह हे गुरुया शिष्य सहोदर गुरुभाइ नं खः । वि.सं. २०२६सालय 'पायासि सुत्त' नेपालभाषाय अनूदित सफूकथं पिलूबलय बंमितसें भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया अनुवाद कुशलता नं म्हसीके खन । थव्यां लिपा 'अहिंसा विजय' नांगु देवदत्तया विद्रोही चारित्रिक चित्रण सफू लेखन व सम्पादकीय शैलीं पिदंगु खः । थुकथं भिक्षु ज्ञानपूर्णिकं अनुवाद विधायात बःकासें दिपाः मदयक सफू पिथनाः बौद्ध साहित्य भण्डार (विशेषतः नेपालभाषाय) तःमि यायगु ज्याखंय न्ह्याःगु पलाः अद्यावधि न्ह्याना हे च्वंगु दनि ।

नेपाः लिथ्यनेधुंकाः थीथी विहारय च्वना बिज्यात, भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर । श्रामणेर सुदर्शनया हस्ते-हैस्तेपाखे नेपाःया सरकारीस्तरीय एसएलसी परीक्षा बीत तयार जुल ।

३१दंया उमेरय उगु परीक्षा पास नं जुल । आइ.ए. ब्वन, सन् १९७७स स्नातक पास जुल । स्नातकोत्तरतक नं ब्वंगु खः, तर दथुइ त्वःतल । बुलुहुं नेपालय स्थापित भिक्षु जुइगु इवःलिसे भिक्षु र वे थ्वनं साहासिक अनागारिका धम्मवतीया संघर्षपूर्ण धर्मयात्रा विषयस बर्मा भासं च्वयातःगु लोकंन्वाःगु उपन्यास 'यःम्ह म्हायय' (तम्ह छेल) नेपालभाषाय अनुवाद यानाः ने.सं. १०९०स च्वसापासां बीगु सम्मानित 'श्रेष्ठ सिरपाः' नं छाय प्युगु खःसा उकिया नापनापं छम्ह सशक्त भायुहिलामिकथं वसपोलया म्हसीका नं न्यनावन । नेपालभाषा, नेपाली, पालि, बर्मिज, संस्कृत, अंग्रेजी, हिन्दी भासं सलल न्ववायगु च्वयगु कुशलता दुम्ह भिक्षु ज्ञानपूर्णिक पालि भायया सूत्र नेपालभाषाय नं हयादिल । थौतक पिदंगु ५०गू प्रकाशन धलखय मिखा ब्वयगु खःसा बर्माज भासं च्वयातःगु आपालं मूवंगु धार्मिक सफूत नेपालभाषाय ल्ह्यायतःगु खनेदु ।

भिक्षु ज्ञानपूर्णिक नेपाल संवत् १९०८स मूलपालि नापं नेपालभाषाय उभयप्रातमोक्ष नांगु विनय पिटकअन्तर्गत छगू अंश सफू भाय ट्युगु खः । ३२६पौया थ्व अनूदित सफुतिइ राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय ख्यातिप्राप्त भिक्षु अमृतानन्दं ६२पृष्ठया

शासनयैतां विपश्यना ध्यानया ख्यलय ओवादाचार्य व कर्मस्थानाचार्य उपाधि देछानातःगु खयाः नं नेपालय ध्यान गुरुया रूपय बिस्कं म्हसीका स्थापित यायगु ज्या मन्ह्यात वा न्ह्याकेगु लकस मदयावन । अथे खःसां भिक्षु ज्ञानपूर्णिक सन् १९९१स विश्वप्रसिद्ध ध्यान गुरु महासि सयादोया धर्मदूत मण्डलया दुजः जूसें एशिया, यूरोप व अमेरिकाय ध्यान सम्बन्धी अंग्रेजी भासं प्रत्यक्ष धर्मप्रवचनया भाषा परिवर्तक जूसें तःदंतक धार्मिक सेवा याःगुलिं अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय नं थःगु म्हसीका स्थापित याःगु दु । विशेषतः थौंकन्हय मलेशियाय ध्यानगुरु व धर्म प्रवचककथं भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया धर्मयात्रा न्ह्यानाच्वंगु दु ।

नेपालय थेरवाद बुद्धधर्मयात गुलुलल तुइक न्ह्यज्याकेगु इवलय भिक्षु ज्ञानपूर्णिकपाखे वि.सं. २०४१ सालय न्ह्युगु बानेश्वरस्थित मीनभवनय विश्वशान्ति विहारया स्थापना लिपा बुद्धशासनिक ज्याखंय ब्यवस्थितकथं न्ह्याना वनेत ह्वःताः चूलानावनी, फिदंया दुने न्ह्युगु भौतिक संरचनागरूपं विहारया पुनःनिर्माण ज्या विशेषतः सिंगपुर व मलेशियाली दातापिनि श्रद्धां सम्भव जगु खःसा २०५३ सालय उगु हे विहारय विश्वशान्ति बौद्ध शिक्षालय नीस्वनेत ताःलात ।

मचापिं, बःचाधिकःपिं श्रामणेर दीक्षा व अनागारिका दीक्षा प्रदान यासें बुद्धधर्म व सरकारीस्तरीय शिक्षा नापनापं ब्वनेगु सुविधां लिपा स्वयम विहार भौतिक संरचनागरूपं सम्पुलिसें आध्यात्मिक चर्याया अभ्यास क्षेत्रकथं नेपाःया हे छू नमूना विहारया रूपय धिसलिक थनेगुली भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया योगदान तसकं च्वछायबहःजू । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक युवक बौद्ध मण्डल थःद्यब थंजाःगु संस्थाया संस्थापक नायः खःसा मणिमण्डप विहार व वेलुवनाराम विहारया प्रणेता खः । अखिल नेपाल भिक्षु महासंघया सचिव थंजाःगु जिम्मेवारी २०दंतक क्वब्यूह भिक्षु ज्ञानपूर्णिक निवर्तमान उपाध्यक्ष नं खः । नेपाल बौद्ध परिवर्तित शिक्षाया स्थापना कालिनिसें थीथी पदीय अभिभारा क्वबियाः थौतक सह-शिक्षाध्यक्षकथं योगदान बिज्याच्वंगु नं न्ह्यथनेबहःगु पलाः खः । थीथी विहारय बौद्ध संस्थाया धर्मानुशासक, संरक्षक आदि पदय आसीन जुयाः आपालं राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सभा-सम्मेलनय ब्वति कायधुंकूम्ह भिक्षु ज्ञानपूर्णिक दकलय न्हापां सन् १९७९स मंगोलियाया उलानबतोय जगु सम्मेलनय ब्वति काःगु खःसा आपालं अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध सम्मेलनय ब्वति कयातुं च्वनाबिज्याःगु दु ।

भिक्षु ज्ञानपूर्णिक बुद्ध जन्मभूमि नेपालय धर्मया माध्यमं थीथी विधाय बिज्याबिज्याःगु योगदानयात कःधासें म्यानमार सरकारं सन् २००९स 'अगमहासद्धम्म-जोतिकधज' उपाधि' छायेप्युगु नेपाःया नितिं धार्मिक गौरवया विषय खः । स्वयम्भू ज्ञानमाला भजन खलःपाखे २०५८स ज्ञानमाला 'रत्नवत सिरपाः', धर्मोदय सभापाखे 'धर्मोदय धर्मसम्मन सिरपाः', धर्मबहादुर धाख्वाः कल्याण कोष सिरपाःपाखे छायेपियातःम्ह वसपोलयात अखिल नेपाल भिक्षु महासंघ २०५८ वैशाख १ कुन्हु सार्वजनिक धार्मिक अभिनन्दन याःगु खःसा लिसेलिसें मेमेगु संघसंस्था व विहारपाखे नं अभिनन्दन याःगु खः ।

समग्रं धायगु खःसा कुशल व प्रभावशाली धर्मदेशक भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया प्रव्रजित जीवन यात्रा न्ययदं स्वयां अप्वः दयधुंकुगु खयां नं पूर्ण भिक्षुत्व उपसम्पदादीक्षा प्राप्त याःगु नं न्ययदं क्यन । अले भिक्षुत्वय पलाः छ्युगुलिसें श्रामणेर जीवनय दुतिनाः बुद्धशासनिक ख्यलय गुगु च्वछायबहःगु योगदान याना बिज्यात, फुकक ज्याखं नांयात ल्वःकथं ज्ञानपूर्णिक जांजाः जूसें स्वयं जीवन्त इतिहासय परिणत जुल श्रद्धेय भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर ।

समग्रं धायगु खःसा कुशल व प्रभावशाली धर्मदेशक भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया प्रव्रजित जीवन यात्रा न्ययदं स्वयां अप्वः दयेधुंकुगु खयां नं पूर्ण भिक्षुत्व उपसम्पदादीक्षा प्राप्त याःगु नं न्ययदं क्यन । अले भिक्षुत्वय पलाः छिउगु लिसें श्रामणेर जीवनय दुतिनाः बुद्धशासनिक ख्यलय गुगु च्वछायबहःगु योगदान यात उपिं ज्याखं नांयात ल्वःकथं ज्ञानपूर्णिक जांजाःजूसें ऐतिहासिक व्यक्तित्व कथं भीगु न्हयो न्ह्याबलय ध्वनाना च्वनी ।

चिरं जीवतु थेरो जाणपुणिको, सुखितो निरुपद्वो
खेमी अवेरी अभयो, निदुदुको रोगमुत्तको ॥

भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया बर्माया प्रशिद्ध ध्यान केन्द्र महाशी

ज्ञानपूर्णिकयात आधुनिक पुस्तां म्हसीकेमा:

म्यानमारया नांजा:गु सफूतमध्ये बुद्धवाद ज्व: मदुगु विश्लेषणात्मक सफू ख: । अथे हे, प्रतित्य समुत्पाद लिसें ६० स्वयां आपा: ग्रन्थत अनुवाद याना: बर्माया बुद्धया अध्ययन धारायात म्हसीकेत वय्क:या विशेष देन दु । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक केवल ला व क्वय्या जक मनू मखु । वय्क:या मामं ११९६ दया मचा हिरालालयात समर्पण यानाद्युगु इलनिसें ल्या:खायगु ख:सा भन्डे ७० दयं जीवन बुद्ध धर्मया विकास व विस्तारय् समर्पण यानाबिज्यात ।

सुनील महर्जन

प्रत्येक मनूतयगु थ:गु हे विशेषता दयाचवनी । छुं दिं न्यव:तिनि हे दिवंगत जुयाबिज्या:म्ह संघनायक भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविरया बिस्कं हे व्यक्तित्व व म्हसिका दु । वय्क:यात वय्क:या हे ऐतिहासिक सन्दर्भ व परिस्थितिया सापेक्षताया मिखां स्वयमा: । थव्यां न्य:या संघनायक भिक्षु अश्वघोष महास्थविरया बिस्कं हे विशेषता दु । वय्क:या नियत व परिस्थित पा: । वय् क:यात स्वयगु मिखां भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविरया व्यक्तित्वयात स्वयगु न्यायसंगत जुइमखु । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविरयात वय्क:या परिस्थितया अन्तरसम्बन्धं जक वय्क:याके दुगु विशेषता व व्यक्तित्व पिब्वय्फइ ।

गुरु शिष्य परम्परां हे शिक्षा आर्जन यायगु नेपालया स्थविरवाद बुद्ध धर्मया शुरु शुरुया पुस्ताया भिक्षुपिंमध्ये भिक्षु ज्ञानपूर्णिक महास्थविर बुद्ध धर्म व मेगु शिक्षाय औपचारिक शिक्षा का:म्ह सम्भवत: न्हापांम्ह भिक्षु जुइ । खय तला भिक्षुत्व, अध्यात्म र औपचारिक शिक्षा बिस्कं बिस्कं विषय ख: । तर नं भिक्षु जीवनया अभ्यास व साधनाया लागिं ज्ञानया दायरा व समभ थकायत औपचारिक शिक्षाया महत्वपूर्ण भूमिका दइ । औपचारिक शिक्षाया माध्यमं भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया व्यक्तित्वया अर्भ थका:गु

ख: । बर्माय् ११९६ दया मेहनत लिपा वय्कलं सन् १९६३ स शासनधज धम्माचरिय उपाधि कयाबिज्या:गु ख: । धम्माचरिय उपाधि परीक्षा ता:ला:म्ह वय्क: न्हापांम्ह विदेशी भिक्षु ख: । बर्माय् अध्ययन धुंका: वय्कलं भारतया वाराणसी संस्कृत विश्वविद्यालय संस्कृतय् स्नातक उतीर्ण यानादिल । लिपा नेपाल लिहां वया:ल यलस्थित सुमंगल विहारय् च्वनेगु भूवलय् वय्कलं स्नातकोत्तर अध्ययन पूर्वकादिल । थुकिया प्रतिध्वनी वय्क:या खं:व: खं:व:या दुयंगु विवेचना याना: धर्म व्याख्या यायगु व बर्माया दुर्बोध धयात:गु प्रतित्यसमुत्पाद, अभिधम्म सम्बन्धी ग्रन्थया अनुवादय् खनेदु । शिक्षां वय्क:या धर्मप्रवचन व ग्रन्थ अनुवाद यायगु ज्याय् निपूर्ण दय्कूगु ख: । चित्त, कर्मफल, प्रतित्यसमुत्पाद, बुद्धवाद थुज्व:गु गहनतम ग्रन्थ वय्क:या प्रतिभा व साधनाया देन ख: ।

मेखे नेपाल व म्यानमार दथुइया स्वापूयात सुमधुर व सुदृढ दय्केत निगू देय् या जनता दथुइया स्वापूया तसकं महत्वपूर्ण थाय् दु । निगुलिं देय्या जनता दथुइया स्वापूया आधार ख:, बुद्ध धर्म । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक थ्व हे लिधंसाय् दंम्ह छम्ह शिखर पुरुष ख: । धार्मिक कुटनीतिकया मिखां वय्क:या योगदान सरकारया लागिं हनेबह:जू । ता: ई बर्माया बाय्, अध्ययन, पाली बर्मिज विश्व कोषया सम्पादनय् वय् क:या संलग्नता व देशय् विदेशय् धर्मप्रवचनं नेपाल म्यानमारया स्वापूयात सुमधुर दय्केत तसकं महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह या:गु ख: । अयजुया: धार्मिक कुटनीतिया दृष्टिं वय् क:या उच्च योगदान दुगु खनेदु ।

नेपाल स्थविरवाद बुद्धधर्म पुनर्जागरणया ता: ईतक्क स्वयम्भुस्थित आनन्दकुटी विहार केन्द्रबिन्दुइ च्वन । स्थविरवाद बुद्ध धर्मया न्यलुवा व्यक्तित्व च्वनाचवंगु, आनन्दकुटी विहार गुठी, राष्ट्रिय

किपा ग्वाहालि: रमेश शाक्य

व अन्तर्राष्ट्रिय म्हसिका उकिया समष्टिगत रूप ख: । व केन्द्र समयक्रमलिसें न्यावैवं विश्व शान्ति विहारतक्क थ्यं:वन । अर्थात समकालीन नेपालय् बुद्ध धर्म सम्बन्धी ज्याया केन्द्र विश्व शान्ति विहार जुल । थुकी भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया नेतृत्वय् न्या:गु न्द्रीपं भिक्षु उत्पादन व शिक्षणया ज्या, नेपाल बौद्ध परियति केन्द्रया ज्याखँ, लिपा वना: थेरवाद बुद्धिस्ट कलेज सञ्चालनं व विश्वशान्ति विहारयात केन्द्रबिन्दुया रूपं स्थापित या:गु ख: । बौद्ध परियतिया विस्तार, देय्या थीथी जिल्लां भिक्षु वयगु व राष्ट्रिय अले अन्तर्राष्ट्रिय स्वापू विश्व शान्ति विहारया हे ज:ख: जुयावंगु खनेदु । केन्द्रया गुरुत्व भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया राष्ट्रिय व अन्तर्राष्ट्रिय छवि व मान्यता ख: । व केन्द्रबिन्दुयात यथावत तय्त थनया ज्याखँयात अर्भ चलायमान दय्केमा:गु भाला दु । संस्थागत परिपाटीयात बल्लाकातयगु हे थुकिया मुख्य उपाय ख: ।

नेपाल बुद्ध जन्मभूमि देय् जुया: नं थन बुद्धधर्म सम्बन्धी दुथ्यंगु सफूया न्याबले अभाव दु । हिन्दीइ बाहेक श्रीलंका, थाईल्याण्ड व बर्माया सफू ब्वनेत भाषिक

ज्ञानय् सर्वसाधारणयात अ:पु मजू । अर्भ बुद्ध वचन मुना त्रिपिटकया सुत्तपिटक, विनयपिटक व अभिधम्म पिटक मध्ये विनय व अभिधम्मय् नेपाल व नेपालीतय्त सहज पहुँच अर्भ मदुनि । वीरपूर्ण पुस्तक संग्रहालयमार्फत थुगु दिशाया ज्या जुयाचवंगु दु । थुगु ज्याय् भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया प्रेरणा, तदारुकता व चिन्तां थुगु संग्रहालयया नाय: दुण्डबहादुर बज्राचार्यया अनुभूतिइ त:धंगु ह:पा:या ज्या या:गु ख: । वय्क:या विशेषज्ञता थुगु ज्याय् यक्व हे सदुपयोग जूगु ख: । थुकी वय्क:या विशेषता अर्भ मानिगु ख: । तर थ्व स:यात इलं मन्यन ।

म्यानमारया नांजा:गु सफूतमध्ये बुद्धवाद ज्व: मदुगु विश्लेषणात्मक सफू ख: । अथे हे, प्रतित्य समुत्पाद लिसें ६० स्वयां आपा: ग्रन्थत अनुवाद याना: बर्माया बुद्धया अध्ययन धारायात म्हसीकेत वय् क:या विशेष देन दु । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक केवल ला व क्वय्या जक मनू मखु । वय् क:या मामं ११९६ दया मचा हिरालालयात समर्पण यानाद्युगु इलनिसें ल्या:खायगु ख:सा भन्डे ७० दयं जीवन बुद्ध धर्मया विकास व विस्तारय् समर्पण यानाबिज्यात ।

अमूल्य मनू जीवन, छू हे विचार वा क्षेत्रय् समर्पण यायगु सर्वसाधारणया लागिं अ:पूगु विषय पक्कां मखु । थ्व अर्थय् वय्क:या निष्ठा व त्यागया प्रतिमूर्ति नं ख: । भावि पुस्तां वय्क:या त्याग, निष्ठा व योगदानयात लुमंकेगु व म्हसीकेगु कथं वय्क:या स्मृति प्रतिष्ठान दय्केगु वा छुं न छुं रूपं लुमंकेगु लिधंसा दय्केगु आ:या सामयिक कर्तव्य ख: । भिक्षु ज्ञानपूर्णिक पुलांगु पुस्ता व आधुनिक पुस्तायात स्वाइगु महत्वपूर्ण स्वापू ख: ।

वय्क:या निधनं वय्क:या लुमन्ति, जीवनी, त्याग ल्व:मनीगु अवस्था वइगु अवस्थां बुद्धधर्मया विकास व विस्तारया दिशाया त:धंगु द्यापं जुइ । नेपालया बुद्धधर्मया क्षेत्रय् मेम्ह ज्ञानपूर्णिकया जन्म हाकनं जुइमखु । गुकथं वय्कलं विशेषत: भिक्षु प्रज्ञानन्द, भिक्षु बुद्धघोष महास्थविरया अध्ययन व चिन्तन धारायात न्हूगु जालय् थ्यंकाबिज्यात, अथे हे वसपोलं समग्रय् बियादीगु योगदानया जा:यात मेगु जालयत्कक थ्यंकेत भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया अर्न्तदृष्टि, प्रतिभा, योगदानया पाय्छि समिक्षा व अध्ययन याय् जरूरी खनेदु । वय् क:या यान्त्रिक नक्कल मखु, समग्र जीवनं न्हूगु अर्न्तदृष्टि प्राप्त याना: न्या:वनेमा:गु दायित्व नं आधुनिक पुस्ताया ख: ।

मेखे, वय्क:या ७० दया जीवन्त इतिहासया आलो कय् स्थविरवाद बुद्धधर्मया धारा अर्भ त:मि व तब्या दय् की । पुलांगु पुस्ताया भिक्षुतय् निधनं या:गु क्षति व उकियात न्यूनीकरण यायगु उपाय लुइकेत नं भिक्षु महाप्रज्ञापाखें शुरुआत जूगु स्थविरवाद बुद्धधर्मया विकासया धारायात भिक्षु ज्ञानपूर्णिकया निधनतक्क व:बलय्या अवस्थाबारे सुक्ष्म विश्लेषणया आवश्यकता दु । वसपोलया निर्वाण कामना याना ।

(चविमि बौद्ध युवा कमिटी यलया पूर्व नाय: अले पत्रकार ख:)

Binod Maharjan
9841369552, 9808644666

बि.आर्ट्स

B. Arts

Nayabazar, Kirtipur
4335491, b_arts@hotmail.com

- Banner, Flex Board
- Glow Sign Board
- Slicker Cutting / Printing
- Screen/ Rubber Print
- Self-ink/ Rubber Stamp
- PVC(IDY) Visiting Card
- & all kinds of press works

(क) व्यापारी त्यासा
(ख) हायरपचेज त्यासा
(ग) आवासीय त्यासा

(घ) शेयर त्यासा
(ङ) मुद्दती रसिद धितो त्यासा
(च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.
ह्वनाछै, पाको, न्हूसतक, येँ, नेपा:
फोन ल्या: ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

हाल कोरना भाइरस महामारीको कारण बन्दाबन्दीको समयमा संचार क्षेत्रमा संलग्न बाहेकका व्यक्तिहरूले संचार क्षेत्रको हवाला दिदै संचारमाध्यम तथा सामाजिक संजालमा अफवाहपूर्ण बिषय सम्प्रेषण गर्ने, अनाधिकृत रुपमा परिचयपत्र, पोसाक र सवारी साधनको प्रयोग गर्ने र सामाजिक मर्यादा बिपरितका क्रियाकलाप गरेको गुनासो आएको हुँदा कोही कसैले पनि गैरकानूनी क्रियाकलाप नगर्नु हुन अनुरोध छ । यदि यस्तो भएको पाइएमा कानून बमोजिम कारवाही हुने ब्यहोरा सूचित गरिन्छ ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

छधा प्याखं कासाय् व्यतिमिपिन्त सुभाय् देछाल

नेपालय् हे न्हापांगु खुसी टेलिभिजनय् प्रत्यक्ष प्रसारणमार्फत नेपालभाषा एकेडेमिया ग्वसालय् जूगु छधा: प्याखं ब्वज्याया शन्चरबा: समापन जूगु दु। एकेडेमिया ग्वसालय् व बागमति प्रदेश सामाजिक विकास मन्त्रालयया ग्वाहालिइ जूगु छधा प्याखं ब्वज्याया व्यतिमि लिसें ग्वाहालिमि सलकसित सुभाय् देछाले समापन या:गु ख:। किपुलिइ एकेडेमिया सभा भवनय् समापन ज्याइव: या:गु ख:।

प्याखं ब्वज्याया व्यतिमि प्याखंया कलाकार, लेखक, निर्देशक व ग्वाहालिमिपिन्त शन्चरबा: ग्वसाखल:या

पाखें सुभाय् देछाले ख:। सुभाय् देछालेगु इवल्य सुभाय् पौ व मतिनाया चिं ल:ल्हागु ख:। नेपालभाषा एकेडेमिका प्राज्ञ लिसें प्याखं ब्वज्या समितीया कजि बीरप्रसाद भन्सारीया सभानायसुइ जूगु सुभाय् देछाले ज्याइवल्य विशेष अतिथि एकेडेमिया प्राज्ञ प्रा. डा. चन्द्रमान वज्राचार्य व वरिष्ठ चलचित्र पत्रकार लिसें नेपालभाषा एकेडेमिया प्राज्ञ विजयरत्न असंबरे प्याखं ब्वज्याया समीक्षा यानादीगु ख:। प्याखं ब्वज्या पुच:या दुज: वरिष्ठ चलचित्र निर्देशक पवन जोशी सुभाय् न्वचु तयादीगु ख:।

सक्व जेसिसया बुदिं हन

वंगु सन्चरबा: सक्व जेसिसया बुदिं हंगु दु। ज्याइवल्य मू पाहांकर्थ थ्यंकादीम्ह सक्व जेसिसया न्हापांम्ह नाय: लबकुमार श्रेष्ठ सक्व जेसिसयात भिन्तुना ब्युसें थुकिया ईतिहासबारे नं कुलादीगु ख:। मेम्ह पुलांम्ह नाय: तुल्सि बहादुर श्रेष्ठ सक्व जेसिसं यानावयाच्वंगु ज्यायात कया: च्वछानादीगु ख:। अथे सक्व जेसिस २०२० या नाय: सरोज कुँइकेलं थुगु दैया कार्ययोजना न्त्यब्वयादीगु ख:।

किपू नपाया अनलाइन चिकित्सा परामर्श सेवा

किपू नगरपालिकां अनलाइन चिकित्सा परामर्श सेवा मोबाइल एप्लिकेशन सञ्चालनय् ह:गु दु।

छगु ज्याइव:या दथुइ कीर्तिपुर अस्पतालय् उगु एप्स किपू नगरपालिका स्वास्थ्य समितिंया संयोजकलिसें किपू नगरपालिका-१या वडाध्यक्ष हर्ष महर्जनं मोबाइल उलेज्या यानादीगु ख:। थौंकेन्त्य न्याना वनाच्वंगु कोभिड-१९या महामारीया इलय् स्वास्थ्यमा समस्या जूपिनिगु नितीं अस्पतालतक वने म्वायक व वास: न्याय् पसलय् वने म्वायक छेंछें थ्यंकीगुकर्थ किपू नगरपालिकां जीभी कम्पनीनाप jeevee नांया एप्स दय्केत ग्वाहालि या:गु ख:।

स्वास्थ्य शाखाया प्रमुख सन्तमान मानन्धर लसकुस यानादीगु उगु ज्याइवल्य किपू वडा २या वडाध्यक्ष, जीभी कम्पनीपाखे आभूषण कंसाकारपिन्सं थ:श:गु खें तयादीगु ख:।

कोणसभानिसें...

उकिया नाप टिकापुरय् हिंसात्मक घटना जूगु दिं ८ गते हाकुगु न्हि कथं देयन्त्यं विरोध ज्याइव:लिसें मसाल जुलुस पिथनेगु तर्कया ज्याइव: दय्कात:गु दु। अथे हे, आन्दोलनया मेगु मू ज्याइव: अन्तर्गत भदौ ३ गते हाकुगु दिंया रुपय् पहिचान विरोधि थोथी धारा दुथ्यानाच्वंगु संविधान सफू च्याकेगु तर्कया ज्याइव: क्व:ज्यूगु दु।

'थनया आदिवासी जनजातिं निरन्तर थ:गु पहिचान माल धयावयाच्वंगु दु, तर राज्यं थुगु स:यात न्येगु कुत: तर्क यानाच्वंगु म्दु', संघीय गठवन्धनया गुंगू मध्य छगु घटक नेपा: राष्ट्रिय पार्टीया नाय: डा. विजय प्रकाश सैजुं धयादिल। 'जिमिसं पहिचानया पक्षय् निरन्तर स: थ्वयका वयाच्वनागु दु। आ: थ्व पहिचानया आन्दोलन भन सशक्त ढङ्ग न्त्या:वनी।' पहिचानया मुद्दा सशक्त जुयाच्वंगु इलय् एकल जातीवादितय्सं न्हापांगु संविधानसभाया २५० वर्ष मल्याक थनया नेवा:त लिसें आदिवासी जनजाति राज्यया दमनय् लानाच्वंगु धासें नाय: सैजुं आ:या अवस्थाय् जनता हे शासक जुइगु जुइधुंका: नं जनजाति शासित जुयाच्वेना:गु छाय् धका: न्त्यस: धस्वाकादिल। जनताया अधिकार जनताया ल्हातय् बीत राज्यं नुग: स्याकेमा:गु छुं हे म्दुगु वय्क:या धापू ख:।

'थ्व हे नेवा:तय्सं थ्व हे जनजातितय्सं नेपा:यात हालिमय् म्हासिका बियाच्वंगु दु। तर नं थ्व हे जनजातिविरुद्ध राज्य निरन्तर न्त्या:वनाच्वंगु दु। राज्यया कथित विकास योजनात न्त्याबले नं छाय् जनजाति समुदायात क्वत्यलेगु कथं जक वइगु? थ्व गम्भीर परिस्थितीयात सकसिनं वा:चाय् केमाल' डा. सैजुं धयादिल।

नेपा: पार्टीया नाय: सैजुं लसकुस व विषयप्रवेश न्वचुलिसें न्त्या:गु पत्रकार सम्मेलनय् खन्वुवान राष्ट्रिय मोर्चाया नाय: आर के खन्वु, लिम्बुवानया नाय: कुमार लिंदेन, थरुहट मोर्चाया संयोजक लक्ष्मण थारु, नेपाल लोकतान्त्रिक पार्टीया नाय: भानुप्रसाद थारु, तराई मधेस राष्ट्रिय परिषद्या नाय: अधिवक्ता विकास कुमार ठाकुर लिसें नं पहिचानसहितया संघीयताया पक्षय् थ:श:गु नुग:खें तयादीगु ख:।

ख्वनामितय्गु...

ख्वनामितय्गु मागय् थ:गु नं ऐक्यवद्धता दुगु धयादिसें शाक्यं येँ-निजगढ स्वाइगु द्रुतमार्गाया जिरो प्वाइन्ट ख्वनाया खुदोल क्षेत्रय् क्व:छिनात:गु दु, तर कौडीया भावय् मुआब्जा बिया: जग्गा काय्त् स्व:गुलिं

ख्वनामितसें उकियात स्वीकार यानामच्वंगु धयादिल। उगु क्षेत्रय् ला:गु बुँइ बुँज्यामितसें प्यदं न्त्य:निसें वा पी मर्खनि।

व हे इवल्य वंगु असार १५ गते ख्वनामितसें खुदोलय् थ:गु बुँइ वा प्यूगु ख:सा प्रहरीं दमन याना: वा पीगु ज्याय् पंग: थंगु ख:। प्रहरीया पंग: दथुइ बाछि जक बुँइ वा पी सिध:गु धासें २० गते हाकनं त्यं दनिगु बुँइ वा प्यूगु ख:।

सार्वजनिक ...

उगु पार्क निर्माणया नितीं जक महानगरपालिकां २७गु कोति स्वयां अप्व: बजेट विनियोजन या:गु दु। 'येँ महानगर घना बस्तिं जा:गु शहर ख:। उकिं महानगरय् च्विपिन्त चकंगु थासय् आनन्द बीत जिमिसं अजा:गु थाय्या संरक्षण व सदुपयोग याय्गु योजना न्त्य:ने हया:गु दु।' मेयर शाक्यं धयादिल, 'हरियाली अप्वय्केगु नापं जमीन दुने ल: भण्डारणया नितीं रिचार्ज काठमाडौं अभियानयात प्राथमिकताय् तया ज्याइव: न्त्य:ने हयागु दु।'

महानगरपालिकां थ:गु ड्रिम प्रोजेक्टकर्थ न्त्य:ने हय्कर्थ मेगा हल्य ६०गु प्रतिशत खुल्ला थाय् व हरियाली प्रवर्द्धन याय्गु योजना न्त्य:ने ह:गु दु। मेगा हल दय्केगु धयात:गु भूकूटी मण्डपय् आ: थ्यंमथ्यं २८गु प्रतिशत जक खुल्ला थाय् दुगु येँ महानगरपालिका शहरी योजना आयोगं जानकारी ब्यूगु दु। महानगरपालिकां ब्यूगु जानकारीकर्थ विष्णुमती करिडोरय् पार्क, वडा-७य् मैजुबहाल पार्क, वडा-३य् ज्येष्ठ नागरिक आश्रम तथा पार्क, वडा-३२य् कोटेश्वर महादेवस्थानय् सार्वजनिक भवन व पार्क, बागमती मनोहरा दोभाननिसे बालकुमारी तौं जुया: मनोहरा, हनुमन्ते दोभातक खुसि सिथय् जग्गा संरक्षण व पार्क दय्केत धेबा विनियोजन या:गु नं धयादिल। अथेहे वडा-३२य् जनमैत्री हरित उद्यान, वडा-२५य् महानगर ज्येष्ठ नागरिक पार्क, वडा-११य् थापाथली लैं सिथय् पार्क, वडा-११या चेषपार्क स्तरोन्नति याय्गु, वडा-३१य् जागृति बाल उद्यान, वडा-३२ या पुरानो टाउनप्लानिड मनोहरा खुसि सिथय् पार्क, वडा-४य् विशालनगर पार्क दय्केगु नितीं नं विनियोजन या:गु दु।

थ्व हे इवल्य महादेव खोला, बल्लु, कर:खुसि, सामाखुसि, विष्णुमति, बागमती खुसि सिथय् सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, हरियाली प्रवर्द्धन व खुसि नियन्त्रण ज्याया लागि महानगरपालिकां बजेट विनियोजन या:गु दु।

च्वमि डा. त्रिरत्न मानन्धरयात 'पञ्चवीर सिरपा:'

बु.सं. २५६२या पंचवीर सिरपा: च्वमि डा. त्रिरत्न मानन्धरयात बीगु जूगु दु। युवा बौद्ध समूहया नाय: मदनबहादुर तुलाधरया अध्यक्षताय् दाता पञ्चवीर सिंह तुलाधरया उपस्थितिइ जूगु मुँज्यां च्वमि मानन्धरया 'धर्म गुबलय् याय्गु' च्वसुया थ्व सिरपा: बीगु ख:। बु.सं. २५६२इ नितीं थुगु सिरपा: बीगु क्व:छ्युगु ख:। निर्णायक समितिंया च्वमि लोचनतारा पिहांव:गु ख:।

तुलाधर व बौद्ध विद्वान मदनरत्न मानन्धर च्वसुया मूल्यांकन यानादीगु ख:।

युवा बौद्ध समूहं नेपालभाषा टाइम्स न्हिपतिइ दिच्छयं कं पिहांव:गु बौद्ध च्वसुत मध्ये ल्यया: छम्हेसित

बिचा: हायेका

मदुम्ह कयो महर्जन

जिमि छेंया अतिकं हनेवह:म्ह मां कयो महर्जन मद्रूगु दु:खय जिपिं तसकं मर्माहित जुयाच्वनागु दु। थ्वहे सत्ययात थुइका: असार ३१ गते, बुधवा: घसूया पुण्य तिथिस मदुम्हेसिया आत्मायात सदां शान्ति चूलायेमा धैगु कामना यासें थ:थिति, ज:लाखला, पासापिस हपा व तिव: वियादिगुलिं सुभाय् देछाना। मदुम्हेसिया आत्मा सुखावति भुवनस बास लायेमा धका बिचा: हायेका च्वना।

काय्/भौ :
आशाकाजी महर्जन/कयो महर्जन
छय्/छय्भौ :
बाबुराजा ज्यापु/शुसिला महर्जन
सानुराजा महर्जन/अल्फा महर्जन

छय्/छय्जिलाजं :
सालु महर्जन/ज्ञानबहादुर डंगोल
छुइपिं :
सक्षम डंगोल, केविशा महर्जन, केविन महर्जन, कायरा महर्जन

अग्निशाला, बल्हम, यल-१९

आफ्नो अधिकार

प्रयोग गर्दा अरुको अधिकार
प्रति सजग र सचेत हुनु असल
नागरिकको कर्तव्य हो।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

किपुली पिसिआर ल्याब स्थापना

किपुली नं कोरोना भाइरस परीक्षण यायुगु निति पिसिआर ल्याब स्थापना जुगु दु। मंगलवा: छगु ज्याइवःया दथुइ किपु नगरपालिकाया प्रमुख रमेश महर्जन पिसिआर परीक्षण कक्षया उलेज्या यानादीगु खः। नेपाल सरकार स्वास्थ्य मन्त्रालयया ग्वाहालि त्रिभुवन विश्वविद्यालय बायोटेकया सहकार्यस किपु नगरपालिका थुगु ल्याब पलिस्था याःगु खः। त्रिभुवन विश्वविद्यालय परिसरय च्वंगु त्रिवि लायन्स रक्त सञ्चार केन्द्रय स्थापना याःगु खः।

ज्याइवल्य न्ववानादिसें प्रमुख महर्जन किपु नगरया जनतायात प्राथमिकताय तयाः थुगु ल्याब स्थापना यानागु खँ धयादिल। नेपाल सरकारया ग्वाहालि नीस्वनागु थ्व ल्याबय नेपाःन्यंकया जक मखु, विदेशीतयगु स्वाब नं परीक्षण जुइ, तर प्राथमिकता किपु नगरपालिकाया जनतायात जुइ। वयकलं धयादिल।

वयकःया कथं आः थ्व ल्याबय नमूना

परीक्षण याना: छन्हु निन्हु हे स्वास्थ्य ज्या न्ह्याइ। थ्व ल्याबय छन्हुया म्होति नं निसःगु स्वाब परीक्षण जुइगु खँ वयकलं धयादीगु दु। थ्व धुका: सर्वसाधारणया स्वाब परीक्षण

अनिच्चावत संखारा, उप्पादवय धम्मिनो

बुदि
नेसं १०५९
(बि.सं. १९९६
मसिर ६)

मदुगुदि
नेसं ११४०
दिल्लाथ्व त्रयोदशि
(बि.सं. २०७७
असार १९)

नेपाःया न्हय्महमह संघनायक अजामहापण्डित
अजामहासद्धर्मजोतिकधज, श्रद्धेय

डा. मिशु ज्ञानपूर्णिक महास्थतिरया
बुद्धशासनिक योगदानयात दुनुगलं लुमंकुसे
सुगतिसहित निर्वाण कामना याना।

अजना ताम्काकार, प्रोप्राइटर

क्रियटिम ओमेन्स क्रियशन

अनिच्चावत संखारा, उप्पादवय धम्मिनो

बुदि
नेसं १०५९
(बि.सं. १९९६
मसिर ६)

मदुगुदि
नेसं ११४०
दिल्लाथ्व त्रयोदशि
(बि.सं. २०७७
असार १९)

नेपाःया न्हय्महमह संघनायक श्रद्धेय

डा. मिशु ज्ञानपूर्णिक महास्थतिरया
बुद्धशासनिक योगदानयात दुनुगलं लुमंकुसे
सुगतिसहित निर्वाण कामना याना।

बाबुराजा ज्यापु

अग्निशाला, बल्हम, यल-१९

अनिच्चावत संखारा, उप्पादवय धम्मिनो

बुदि
नेसं १०५९
(बि.सं. १९९६
मसिर ६)

मदुगुदि
नेसं ११४०
दिल्लाथ्व त्रयोदशि
(बि.सं. २०७७
असार १९)

नेपाःया न्हय्महमह संघनायक श्रद्धेय

डा. मिशु ज्ञानपूर्णिक महास्थतिरया
बुद्धशासनिक योगदानयात दुनुगलं लुमंकुसे
सुगतिसहित निर्वाण कामना याना।

राजभाइ जकःमि, केन्द्रीय नायः

ज्यापु महागुथि नेपाः

STAY CONNECTED

With

NEPAL TELECOM APP

Download on the
App Store

ANDROID APP ON
Google Play

www.ntc.net.np | twitter.com/ntc | facebook.com/NepalTelecom.NT | instagram.com/nepaltelecomofficial

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान।
दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान ॥

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निमित्त, असहायपिन्त जक निःशुल्क

उपलब्ध सेवा

२४ सै घन्टा सेवा

- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः पसः
- अन्तराज सेवा

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- न्हायपं, न्हाय, गापः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पत्थर बिना चिरफार

बहिरङ्ग सेवा

- मुटु लव्य
- प्वाःया लव्य
- युरोलोजी
- मिसा लव्य
- मचा लव्य
- वाया लव्य
- मिसा लव्य
- जनरल मेडिसिन
- चर्म तथा यौन लव्य
- न्हायपं, न्हाय, गापःया लव्य
- जनरल हेल्थ चेकअप
- थाइराइड व मधुमेह लव्य
- चिकित्सा मनोरोगविद परामर्शदाता सेवा

अन्य सेवा

- ड्रेसिङ्ग
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोनोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला

**२४ घण्टा
ईमरजेन्सी सेवा**

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२९६९३८, ४२५७९९९, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np